

**MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ŠTÁTNY ARCHÍV V KOŠICIACH, POBOČKA KOŠICE**

6

**OBVODNÝ NOTÁRSKY ÚRAD V KRÁSNEJ NAD
HORNÁDOM
1894-1938(1945)**

INVENTÁR

SPRACOVALA: Mgr.KUNDEROVÁ

KOŠICE 2013

© MINISTERSTVO VNÚTRA SR, ŠTÁTNY ARCHÍV V KOŠICIACH, POBOČKA KOŠICE

PREHLAD VÝVOJA PÔVODCU FONDU -Obvodného notárskeho úradu v Krásnej nad Hornádom 1894-1938 (1945)
(*Széplaki körjegyzőség, Abaszéplaki körjegyzőség,*)

Vznik a vývoj Obvodného notárskeho úradu v **Krásnej nad Hornádom** (*Széplaki körjegyzőség, Abaszéplaki körjegyzőség,*) bol obdobný ako u iných notárskych úradov na území Slovenska. Okrem sídelnej obce **Krásna nad Hornádom** (*Széplak, niekedy označovaný aj Abauj-Széplak* od roku 1905 podľa nariadenia ministra vnútra č. 42 028/1905 B.M v zmysle zákona č. IV., §2 a §3 z roku 1898 *Abaszéplak*, za prvej ČSR *Siplak* (t.j. **Krásna**), po roku 1927 **Krásna nad Hornádom**) spravoval tento obvodný notársky úrad ďalšie štyri pridružené obce :

Byster (*Beszter*, za prvej ČSR nazývané taktiež *Bester*)

Košická Polianka (*Lengyelfalva*, nazývaná aj *Lengyelfalu* alebo *Polyanka*, za prvej ČSR nazývaná *Pol'anka*)

Opátska (*Széplak-Apáti* od roku 1905 podľa nariadenia ministra vnútra č. 42 028/1905 B.M v zmysle zákona č. IV., §2 a §3 z roku 1898 *Széplakapáti*, za prvej ČSR nazývaná aj *Opacka, Opácka, Opačka*, zlúčená v roku 1941 spolu s obcou **Krásna nad Hornádom**)

Zdoba (*Zdoba* od roku 1905 podľa nariadenia ministra vnútra č. 42 028/1905 B.M v zmysle zákona č. IV., §2 a §3 z roku 1898 *Izdoba*)

Časové rozpätie tohto archívneho fondu je ohraničené rokmi 1894-1938.

Toto obdobie predstavuje časť dlhej vývinovej etapy inštitúcie obecných a obvodných notárov na území Slovenska, prináležiacej v čase ich vzniku do Rakúsko-uhorskej monarchie, neskôr od roku 1918 až do novembra roku 1938 do prvej Československej republiky.

Rok 1894 je rokom, z ktorého pochádza najstarší zachovaný archívny dokument vzniknutý z administratívnej činnosti pôvodcu tohto fondu. Uvedený rok však nie je rokom vzniku notárskeho úradu, nakoľko ten existoval už skôr.

Rok 1938 ohraničuje koniec tejto dlhej vývojovej etapy obecných a obvodných notárskych úradov na území Slovenska, nakoľko nasledujúce obdobie ich existencie, teda od roku 1939 do roku 1945 už predstavuje novú etapu ich vývoja, poznačenú maďarskou okupáciou južných častí Slovenska, vznikom nového slovenského štátoprávneho útvaru a vojnovými udalosťami.

Rok 1945 uvedený v zátvorke časového rozsahu tohto archívneho fondu presahuje jeho časový rozsah. Tento rok sa viaže k poslednému zápisu v pokladničnom denníku obce Košická Polianka. Uvedený rok však už predstavuje inú a zároveň poslednú etapu existencie Notárskeho úradu v Krásnej nad Hornádom, nakoľko ten od marca roku 1939 prináležal do Maďarského štátu.

úradná pečiatka Obvodného notárskeho úradu
v Krásnej na písomnosti z roku 1910

úradná pečiatka Obvodného notárskeho úradu
v Krásnej na písomnosti z roku 1925

úradná pečiatka Obvodného notárskeho úradu
v Krásnej na písomnosti z roku 1926

úradná pečiatka Obvodného notárskeho úradu
v Krásnej nad Hornádom na písomnosti
z roku 1934

úradná pečiatka Obvodného notárskeho úradu
v Krásnej nad Hornádom písomnosti
z roku 1937

úradná pečiatka Štátneho matričného úradu
v Krásnej na písomnosti z roku 1896

úradná pečiatka Štátneho matričného úradu
v Krásnej na písomnosti
z roku 1905

úradná pečiatka Štátneho matričného úradu
v Krásnej na písomnosti z roku 1928

úradná pečiatka Štátneho matričného úradu
v Krásnej nad Hornádom na písomnosti z roku 1935

úradná pečiatka Štátneho matričného úradu
v Krásnej nad Hornádom na písomnosti
z roku 1938

V úvode inventára sa pridriavame oficiálneho názvu notariátu a obce, aký bol zaužívaný v danom období. Do roku 1927 používame názov pre obec „Krásna“ a notariát v Krásnej a po tomto roku používame názov obce „Krásna nad Hornádom“ a následne aj názov Obvodný notársky úrad v Krásnej nad Hornádom.

Obce patriace do **Obvodného notárskeho úradu v Krásnej resp. Krásnej nad Hornádom** – Krásna nad Hornádom, Byster, Košická Polianka, Opátska a Zdoba sa **geograficky rozprestierajú v južnej časti Košickej kotliny v blízkosti mesta Košice**. Na konci 19.st. prislúchali územne pod právomoc **košického slúžnovského okresu** so sídlom v Košiciach (**Kassai járás**). Po rozpade Rakúsko-uhorskej monarchie sa obce tohto notárskeho obvodu začlenili do **okresu Košice** so **šlúžnovským úradom** v Košiciach. **S účinnosťou od 1. januára 1923**, na základe zákona č.210/1920 Z.z. a nar. a vládneho nariadenia č. 378/1922 Z.z. a nar., patrili do novo vzniknutého **okresu Košice**, so sídlom **okresného úradu v Košiciach**, prináležiaceho do župy Košickej (župa XX), ktorý sa stal nástupným útvarom slúžnovského okresu Košice.

Inštitúcia Obvodného notárskeho úradu v Krásnej resp. Krásnej nad Hornádom prešla od konca 19. st. do roku 1938 niekoľkými zmenami. Tento notársky úrad **existoval už pred zavedením štátnych matrik** v Uhorsku. V uvedenom období to bol väčší notariát do ktorého obvodu patrilo dovedna sedem obcí. Názov notárskeho úradu a jeho sídlo však podľa údajov miestopisu Uhorska bolo **v obci Opátska (Széplak-Apáti)**.

Zloženie Obvodného notárskeho úradu v Krásnej resp. Opátskej pred zavedením štátnych matrik (A Magyar korona országainak helységnevtára, Budapest 1895 ,str.5):

Széplak-Apáti körjegyzőség

Opátska-/Széplak-Apáti-sídelná obec notariátu

Byster/Beszter

Košická Nová Ves/Kassa-Ujfalu

Košická Polianka /Lengyelfalva

Krásna-Széplak

Szilvás-Apáti /Vyšné Opátske

Zdoba/Zdoba

Po zavedení štátnych matrik v Uhorsku, podľa zákonného článku XXXIII z r. 1894 bol v obci Krásna (Széplak) zriadený matričný úrad. Do jeho matričného obvodu pripadli obce Krásna, Opátska a Zdoba. Obce Košická Nová Ves a Vyšné Opátske boli začlenené do matričného obvodu Košice-vidiek so sídlom v Košiciach (Kassavidéki ak. kerület). Obce Byster a Košická Polianka boli začlenené do matričného obvodu v **Nížnom Olčváre (Alsó-Olcsvár)** (Magyarország helységnevtára különös tekintettel az állami anyakönyvi kerületek beosztására, Budapest 1895). V roku 1896 však došlo nariadením ministra vnútra v Abovsko-turnianskej župe k zmene matričných obvodov. V uvedenom roku bol úplne zrušený matričný obvod Košice-vidiek ako aj matričný obvod v Nížnom Olčváre. Obce Byster a Košická Polianka boli pričlenené **do Matričného obvodu v Krásnej** a obce Košická Nová Ves a Vyšné Opátske **do novoriadeného Matričného obvodu v Košickej Novej Vsi**. (B.K. 1896, str. 373).

Zároveň zmeny nastali aj v zložení notárskeho úradu. V priebehu uvedeného obdobia sa jeho sídlom stala obec **Krásna** a v jeho obvode ostali pridružené obce **Byster, Košická Polianka, Opátska a Zdoňa**, ktoré zároveň patrili do **Matričného obvodu v Krásnej** (A Magyar Korona Országainak Helységnévtára, Budapest 1902, str. 121). V takomto stabilnom zložení existoval Obvodný notársky úrad v Krásnej až do rozpadu monarchie a svoje zloženie nezmenil ani po vzniku prvej ČSR až do obdobia Viedenskej arbitráže. Zmena nastala len v používaní úradného názvu obce Krásna. Po zmene názvu na obec **Krásna nad Hornádom** bol aj celý notársky úrad premenovaný na **Obvodný notársky úrad v Krásnej nad Hornádom**.

Siplacky okolný notariát		
Príchod. 12. V. 1928		
Číslo 972/28	Príloha	
Predná časť číslo	Pozatýmné číslo	Predná časť číslo

Prezentačné razítko notárskeho úradu v Krásnej na dokumente z 12. mája 1928. Z uvedeného vyplýva, že v máji 1928 používala obec ešte razítko s pôvodným názvom obce - Siplak (Krásna) a s pôvodným názvom notariátu Siplacky okolný notariát.

Zloženie Obvodného notárskeho úradu v Krásnej po roku 1896 až do 2. novembra 1938 (A Magyar Korona Országainak Helységnévtára, Budapest 1902, str. 121, Abauj-Torna vármegyje hivatalos lapja 1909, č. 55., str. 450 a Úradné noviny župy Košickej 1925, č. 9, str. 172):

Széplaki körjegyzőség/Abaszéplaki körjegyzőség/ Okolný notársky úrad Siplak

Krásna/Széplak, Abaszéplak, Siplak- sídelná obec notariátu

Byster/Beszter, Bester

Košická Polianka/Lengyelfalva, Polanka

Opátska/Széplakapáti, Opačka

Zdoňa/Zdoňa, Izdoňa

V minulosti sa viackrát pojednávalo o **zlúčení susedných obcí Krásna a Opátska**. V roku 1903 a 1910 bol návrh hlavného slúžneho na zlúčenie oboch obcí, zo strany obce Opátska zavrnutý. Tento návrh bol opätovne prednesený v období prvej ČSR v nariadení Okresného úradu v Košiciach č. 565/1923 prez. Na základe tohto nariadenia mala byť zlúčená obec názvom „Krásno“. Vo veci zlúčenia obce tentoraz neprotestovali, avšak samotná obec Opátska vyjadrila rozhodný nesúhlas s názvom Krásno. Trvala na tom, aby mala zlúčená obec názvom Siplak, nakoľko to bol podľa nich historický starý názov obce, ktorý ich susedná obec získala už pred mnohými stáročiami (tento fond, in.č. 5). Tento pokus o zlúčenie oboch obcí sa v roku 1923 nepodaril a obe obce sa vyvíjali až do roku 1941 resp. 1942 samostatne.

Po roku 1927 došlo k zmene úradného názvu obce Krásna. **Dňa 25. júna 1928** na mimoriadnom zasadnutí zastupiteľstva, členovia zastupiteľského zboru obce Krásna veľmi **rôzne protestovali proti úradne stanovenému názvu ich obce na „Krásna nad Hornádom“** a žiadali, aby bol ponechaný starý pôvodný názov obce - Siplak. Tejto ich

žiadosti nebolo vyhovené, nakoľko zmena názvu bola stanovená rozhodnutím ministra vnútra a to bez ohľadu na názor obce (fond Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 6032/1928). Predstaviteľom obce sa podarilo na istý čas „prepašovať“ starý názov obce, aj keď v maďarskej forme „Széplak“ aspoň do novej úradnej pečiatky za novým úradným názvom „Krásna nad Hornádom“ v zátvorke.

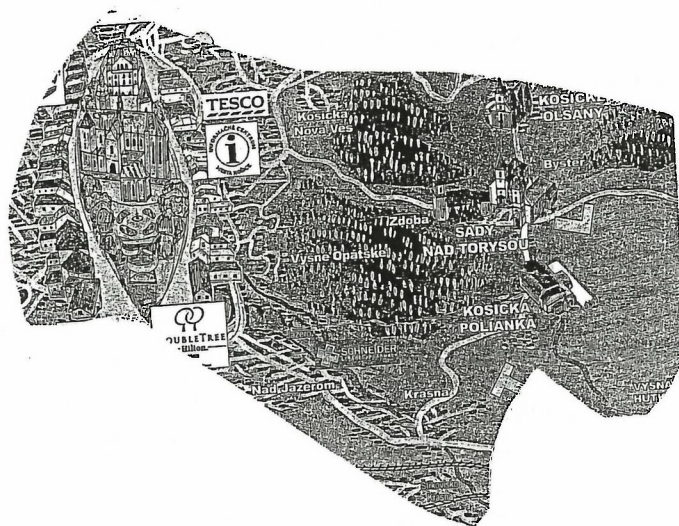
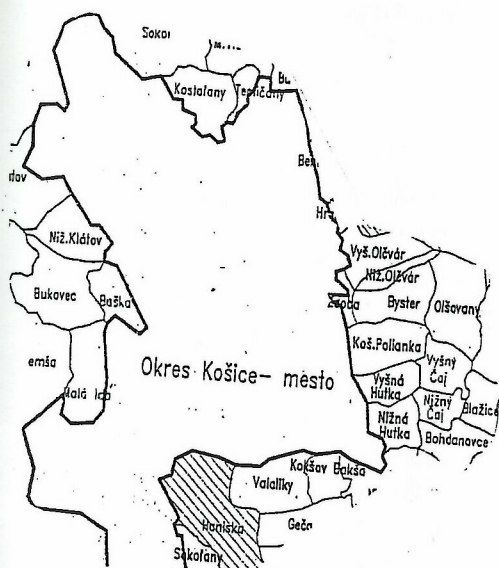
Počet obyvateľstva v obciach Krásna, Byster, Košická Polianka, Opátska a Zdoňa v roku 1888 in A magyar orsz ag korona országainak helyes egn evt ara, Budapest 1888 v roku 1895 in A magyar orsz ag korona országainak helyes egn evt ara, Budapest 1895 v roku 1905 in Abauj-Torna vármegye hivatalos lapja, Kassa 1905, szám 25 v roku 1925 in úradné noviny  upy Košickej, Košice 1925,  islo 9

obec	rok 1888	rok 1895	rok 1905	rok 1925
Krásna	1076	1019	1023	1038
Byster	452	444	425	471
Košická Polianka	561	518	529	578
Opátska	370	370	356	449
Zdoňa	273	332	363	424

Počet obyvateľstva, národnosť a náboženské vyznanie obyvateľstva žijúceho v obciach Obvodného notárskeho úradu v Krásnej nad Hornádom podľa výsledkov sčítania ľudu z 1.12.1930 (Lexikón obcí v krajine Slovenskej, Praha 1936)

meno obce	domy	obyvateľstvo	národnosť prítomného obyvateľstva						
			česko-slovenská	ruská	nemecká	maďarská	židovská	iná	cudzozemci
Krásna nad Hornádom	218	1256	998	3	5	30	6	192 (Cigáni)	22
Byster	94	504	403	–	–	88	–	–	13
Košická Polianka	111	595	580	–	1	1	–	–	13
Opátska	83	506	473	1	16	9	–	1	6
Zdoňa	78	459	413	2	–	–	4	37 (Cigáni)	3

meno obce	domy	obyvateľstvo	náboženské vyznanie prítomného obyvateľstva					
			rímsko-katolícke	grécko-katolícke	evanjel. augsburského vyznania	evanjel. reform.	izraelské	iné a bez vyznania
Krásna nad Hornádom	218	1256	1035	140	44	15	17	5
Byster	94	504	247	74	1	182	–	–
Košická Polianka	111	595	478	100	–	7	9	1
Opátska	83	506	403	90	2	1	–	10
Zdoba	78	459	303	152	–	–	4	–

Situačná mapka geografického rozpoloženia obcí Notárskeho úradu v Krásnej nad Hornádom.

Obce **Krásna nad Hornádom, Byster, Košická Polianka a Zdoba** sa geograficky rozprestierajú v južnej časti Košickej kotliny v blízkosti mesta Košice. Obyvateľstvo týchto obcí, ktoré bolo maďarskej aj slovenskej národnosti, sa zaoberalo zväčša poľnohospodárstvom, pestovaním zeleniny, vinohradníctvom a povozníctvom. **Najväčšou a najľudnatejšou obcou notariátu bola sídelná obec notariátu- Krásna resp. Krásna nad Hornádom.** V roku 1939 k nej patrila samota Svitaj (Hajnaltanya), Rudolfov majer (Rezsómajor), k obci Opátska majer Lubina (Lebenyemajor), samota Teleki (Teleki-pusztá) a výrobná Drevoimpregna, k obci Byster patrila samota Majer (Majorpuszta) a ku Košickej Polianke horárska chata (Erdőöri lak).

(Nasledujúce údaje k histórii obcí sú prevzaté z publikácií: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku I., II., III., SAV, 1977-1978, Encyklopédia miest a obcí Slovenska, PS-LINE 2005, Novák, Jozef. Pečate miest a obcí na Slovensku I. a II. zväzok, 2008., Magyarország vármegyei és városai, I., Budapešť, 1896., A Magyar Korona Országainak helységnevtára, Budapest, 1888., Abauj-Torna vármegye, Budapešť, 1939., Pamätná kniha obce Krásna nad Hornádom a z materiálov archívnych fondov tunajšieho archívu).

Sídelná obec Krásna nad Hornádom leží v južnej časti Košickej kotliny na oboch brehoch rieky Hornád. V súčasnosti je mestskou časťou mesta Košice, kde susedí s mestskými časťami Nad Jazerom, Barca, Vyšné Opátske a obcami Košická Polianka, Nižná Hutka a Vyšná Hutka. Osídlenie tejto lokality siaha až do doby bronzovej a staršej doby železnej. Historický názov obce bol iba Krásna (maď. Széplak, Abaszéplak). V prvých rokoch existencie prvej ČSR bola obec označovaná ako Siplak. Dnešný názov Krásna nad Hornádom začala obec používať po roku 1927. Obec sa vyvinula ako sídlisko v okolí benediktínskeho kláštora Panny Márie, ktorý vznikol už za panovania Gejzu II. (1141-1162). Iniciátorom jeho výstavby bolo Jágerské biskupstvo, do ktorého diecézy toto územie patrilo. Opátstvo a osada pri ňom, vzhľadom na svoju peknú polohu dostali meno Széplak - pekné bývanie. Prvá písomná správa o Krásnej pochádza z roku 1219, čím sa radí k pôvodne najstarším obciam Abovského regiónu. Najstaršie dejiny obce sú spojené s existenciou kláštora. Kláštor si vybudoval feudálne panstvo do ktorého v roku 1337 patrila časť obce Krásna, majetky v Lubine, Hrašovíku, Košických Olšanoch, Zdobe a Bysteri, Košickej Polianke, Nižnej Hutke a ďalšie. Druhá časť obce Krásna patrila svetským majiteľom. Kláštor aj s panstvom spustol po moháčskej bitke. Jeho posledným opátom bol Ján Cherof, vymenovaný v roku 1521. V roku 1567 daroval panovník Ferdinand celú obec Krásna trnavským jezuitom. Správcom bývalého benediktínskeho opátstva sa stal profesor a riaditeľ kapitulskej školy jezuitov v Tnave, Marek Križin, ktorý popri spravovaní majetku vykonával aj duchovnú službu v opátstve, ale aj v neďalekých Košiciach. Dňa 4. apríla 1619 požiadal o uvoľnenie z funkcie správcu opátstva, keďže spravovanie majetku mu bolo cudzie. V septembri roku 1619 ho spolu s ďalšími kňazmi Štefanom Pongrácom a Melicharom Grodeckim umučili v Košiciach povstalecké vojská Gabriela Betlena (Bethlen). Menovaní kňazi sú dnes známi ako traja košickí mučeníci. Od roku 1630 sa obec Krásna delila na tzv. Dlhý Red a Krátky Red. V 18. storočí bola Krásna dosídlená obyvateľstvom maďarského, nemeckého a slovenského pôvodu rímsko-katolíckeho vierovyznania. O archeologickom výskume benediktínskeho kláštora v Krásnej vydal vedúci výskumu Belo Polla v roku 1986 vedeckú publikáciu. Z ďalších historických pamiatok sa na území obce mimo vykopávk starého benediktínskeho kláštora, zachoval aj barokovo-klasicistický kaštieľ z roku 1780, na ktorého prízemnej krídlovej budove sa v roku 1988 začali rekonštrukčné práce. Ako kultúrna pamiatka je evidovaná aj zachovaná rokoková kúria z roku 1773 s klasicistickou arkádou z 19. st. užívaná ako rodinný dom. Rudolfov majer, ktorý patrila k obci bol začiatkom 20. st. vo vlastníctve rodiny Ziči (Zichy). V roku 1935 bol vystavaný v Krásnej nový rímsko-katolícky kostol. V blízkosti benediktínskeho kláštora sa z lokality menšieho významu postupne vyvinula ďalšia samostatná obec-**Opátska**, ktorá patrila do majetku kláštora (opátstva). Po moháčskej porážke sa jej vlastníctvo dostalo do svetských rúk. Okolo roku 1540 patrila Gašparovi Šerédymu (Serédy) a neskôr ju vlastnil Ján Alaghy. V 18. st. ju vlastnili opäť cirkevné inštitúcie ako jezuiti, neskôr košický seminár a napokon pripadla do majetku Ostrihomského kňazského semináru sv. Štefana. Od roku 1896 boli obce Krásna a Opátska úplne stavebne spojené, avšak vyvíjali sa samostatne. V obci bol na začiatku 20. st. drevársky podnik, ktorý patrila rodine Neugröschelovcov, potom prešiel do rúk českomoravskej drevárskej firmy a v období druhej svetovej vojny patrila rakúskej firme Otto Rütgers a spol. Obce Krásna nad Hornádom a Opátska sa po viacerých pokusoch zlúčili v roku 1941. V súčasnosti je obec Krásna nad Hornádom mestskou časťou Košíc.

Obce Zdoba a Byster majú podobnú históriu ako obec Opátska. Obe obce patrili spočiatku taktiež do majetku benediktínskeho opátstva v Krásnej. Obec Zdoba prešla po moháčskej porážke do majetku Gašpara Šerédyma. V 16. st. patrili obe obce do vlastníctva trnavských

jezuitov. V 19. st. prešla obec Zdoňa podobne ako obec Opátska do majetku ostrihomského kňazského seminára. V roku 1964 sa Zdoňa zlúčila so susednou obcou Byster do obce zvanej Sady nad Torysou.

Obec Košická Polianka patrila v roku 1335 sčasti panstvu Trstené pri Hornáde a sčasti benediktínskemu opátstvu v Krásnej nad Hornádom. V roku 1427 patrila do majetku rodiny Cudar (Czudar), potom rodiny Peréniovcov (Perényi) a od roku 1508 bola poddanskou obcou mesta Košice. Za prvej ČSR bol v obci liehovar.

Obvodný notársky úrad v Krásnej nad Hornádom spravovali počas rokov 1894-1938 nasledujúci notári:

Jozef Kerekeš (Kerekes) - bol prvým nám známym notárom pre obce Krásna, Opátska a Košická Polianka. Pôsobil niekedy v priebehu 60 -tych -70-tych rokoch 19. st. Nie je vylúčené, že pôsobil aj v obciach Byster a Zdoňa. Istotne však nepôsobil v tomto období v obci Košická Nová Ves, ktorá mala v uvedenom období svojho notára (fondy tunajšieho archívu).

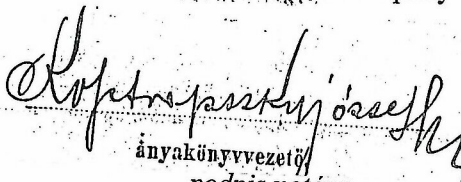
podpis notára

Ondrej Kostrapsky (Kosztrapszky, Kostrabszky) - narodený v roku 1842 v obci Krásna. Jeho otec Andrej Kostrabsky (Kostztrabszky) bol v Krásnej učiteľom a organistom. Nie je presne známe, kedy bol vo svojej rodnej obci zvolený za vedúceho notára. S určitou istotou v tejto funkcii pôsobil v rokoch 1893-1895. V jeho úrade ho zastupoval ako pomocný notár **Ondrej Dineš (Dienes)**. Obaja notári boli členmi Spolku obecných a obvodných notárov Abovsko-turnianskej župy (fond Obvodný notársky úrad v Rudníku spis bez čísla/1895) (Endre Kosztrapszky-abauj-széplaki körjegyző). Zrejme v roku 1895 ako 53 ročný odišiel do dôchodku. Ondrej Kostrapsky ako penzionovaný notár zomrel 11. augusta 1898 vo veku 56 rokov v Krásnej, kde je aj pochovaný na miestnom cintoríne. Ženatý bol s Annou rod. Sijartovou (Szijartó) s ktorou mal syna Júliusa a Jozefa. Jeho manželka bola spríbuznená s rím.-kat. farárom v Krásnej Štefanom Szijartom (Szijártho) (zdroj internet www.cemetery.sk a tento fond, in.č. 11, fólia 42). S vdovou po Ondrejovi Kostrapskom v rokoch 1904 a 1905 viackrát rokovalo zastupiteľstvo obce Krásna a Opátska ohľadne odkúpenia nemovitostí v jej vlastníctve na vybudovanie štátnej škôlky (tento fond, in.č. 5).

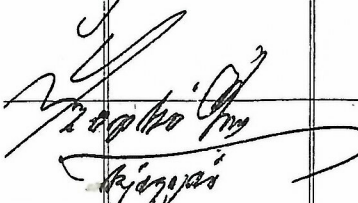

podpis notára

Jozef Kostrapsky (Kosztrapszky)- v matričných knihách Matričného úradu v Krásnej vedených od októbra 1895 do decembra 1897 figuruje ako matrikár Jozef Kostrapsky (József Kosztrapszky). Je pravdepodobné, že Jozef bol starším synom Andreja Kostrapského, nakoľko v roku 1898 zdedili majetok po Andrejovi Kostrapskom Jozef a Július Kostrapsky (fondy tunajšieho archívu).

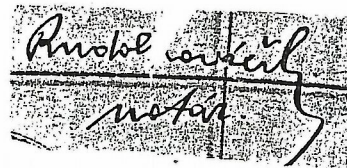

ányakönyvvezető
podpis notára

Imrich Sopko (Szopkó)- narodený v roku 1871 v Poproči rodičom Imrichovi Sopkovi a Ilone rod. Spišákovej. Študoval v Košiciach a Rožňave. V roku 1895 zložil notársku skúšku a následne si odslúžil povinnú vojenskú službu v 9. pešom vojenskom pluku. Začiatky jeho administratívneho pôsobenia sa viažu k Obvodnému notárskeho úradu v Jablonove nad Turňou. Koncom roku roku 1897 bol ako mladý začínajúci úradník zvolený za vedúceho obvodného notára v Krásnej a zároveň bol v decembri toho istého roku menovaný ministrom vnútra za matrikára v tamojšom matričnom obvode (B.k. 1897, str. 483 a tento fond in.č.10). V stálej notárskej službe pôsobil od 27. júla 1897. Po vzniku prvej ČSR splnil požadované podmienky a znalosť slovenského jazyka, nakoľko už ako štátny zamestnanec zotrval na svojom pôvodnom mieste v Krásnej až do 30. júla 1925, kedy odovzdal úrad svojmu nástupcovi Rudolfovi Kováčikovi (Pamätná kniha obce Krásna nad Hornádom). Podľa údajov publikácie Abauj-Torna vármegye bol penzionovaný. V tom čase mal už Imrich Sopko 54 rokov a v činnnej administratívnej službe pôsobil 28 rokov len v obci Krásna. V lete ešte v tom istom roku ho nahradil Rudolf Kováčik. Po Viedenskej arbitráži bol Maďarmi koncom roku 1938 opäť povolaný do administratívnej služby (Abauj-Torna vármegye, Budapešť 1939). V tom čase však už mal 67 rokov a vykonávanie funkcie obvodného notára nebolo v takomto veku obvyklé ani za éry Rakúsko-uhorskej monarchie, ani za prvej ČSR. V lete 1940 začal chorľavieť a sám žiadal o uvoľnenie do dôchodku. Následne bol na základe rozhodnutia župného municipiálneho výboru zo dňa 14. decembra 1940 penzionovaný s účinnosťou od 1. januára 1941. Jeho mesačný dôchodok bol určený vo výške 12 pengő a od 1. mája 1941 mu k tejto sume mal byť pripočítaný príspevok na byt vo výške 57 pengő a 80 halierov (fond Notársky úrad v Krásnej nad Hornádom 1939-1945 (1947), č.spisu 4053/1940 a Abauj-T. vár. hiv. lap. 1941, str. č. 2). Bol ženatý s Máriou rod. Lendelovou (Lengyel) s ktorou mal tri deti- Annu, Imricha a Ilonu.

podpis notára

Rudolf Kováčik-narodený 22.januára 1895 v obci Predajná. Navštevoval gymnázium v Banskej Bystrici, kde dňa 29. marca 1915 zmaturoval. Následne odišiel na povinnú vojenskú službu, ktorú vykonával od 15. mája 1915 do 30. augusta 1917, kedy bol ako invalid prepustený. V období od 28. septembra 1917 do 28. decembra 1917 bol notárskym

praktikantom v Spišských Vlachoch , od 1. marca do 1. septembra 1918 praxoval na Notárskom úrade v Jaklovciach. Po ukončení praxe sa od 3. septembra 1918 stal poslucháčom notárskeho náukobehu v Košiciach, ktorý ukončil predčasne 28. februára 1919, nakoľko tento náukobeh bol po vzniku prvej ČSR zrušený. Notársku skúšku zložil až dňa 6. decembra 1920 na náukobehu v Turčianskom Sv. Martine. Dňa 7. októbra 1922 zložil v Košiciach úspešne skúšku zo slovenského jazyka. Medzitým pôsobil v období od 15. júna 1919 do 31. decembra 1920 ako pomocný notár v Haniske. Rozhodnutím ministra vnútra č. 2949/1921 prez. zo dňa 2. februára 1921 bol dočasne vymenovaný do XI. hodnostnej triedy 1. platovej stupnice v systematizovanom stave obecných a okolných notárov na Slovensku s platnosťou od 1. augusta 1920. Z miesta pomocného notára v Haniske bol rozhodnutím ministra s plnou mocou pre Správu Slovenska č. 14140/1923 prez. adm. zo dňa 24. apríla 1923 preložený za vedúceho notára do Malej Idy. Výnosom ministra vnútra zo dňa 28. júna 1924 č. 10655/1924 prez. bol definitívne vymenovaný do XI. hodnostnej triedy v systematizovanom stave obecných a okolných notárov. Z miesta v Malej Ide bol nariadením menovaného ministra č. 20073/1925 prez. adm. zo dňa 18. júla 1925 preložený za vedúceho notára v Obvodnom notárskom úrade v Slanci (Salanč). Vzápätí nato však bol nariadením č. 22387/1925 prez. adm. zo dňa 24. júla 1925 preložený za vedúceho notára do Krásnej nad Hornádom. Svoju službu nastúpil dňa 30. júla 1925. V tomto notariáte pôsobil ako vedúci notár 12 rokov, počas ktorých nadobudol aj niekoľko horších skúseností s miestnymi občanmi. Bol členom miestnej osvetovej komisie v Krásnej nad Hornádom, kronikárom obce, rečníkom na slávnostných zhromaždeniach a kultúrnych slávnostiach, obvodným dozorcóm hasičskej jednoty a členom Slovenskej Ligy a Matice Slovenskej. V apríli 1937 požiadal o preloženie k notárstvu v Spišskej Novej Vsi. Potom čo mu bola táto žiadosť zamietnutá, zopakoval svoju žiadosť o preloženie v júni avšak do Betliara. Jeho žiadosti bolo tento krát vyhovené a dňa 8. septembra 1937 bol výnosom Prezídia krajinského úradu v Bratislave č. 38515/1937 prez. ustanovený za vedúceho notára v Betliari (okres Rožňava). Svoju agendu v Krásnej nad Hornádom odovzdal zápisnične novému obvodnému notárovi Gejzovi Takáčovi dňa 30. septembra 1937. Na novom mieste v Betliari nepobudol však dlho, nakoľko bol výnosom Prezídia krajinského úradu v Bratislave zo dňa 21. júla 1938 ustanovený za obvodného notára v Haniske. Takže po osemnástich rokoch sa vrátil naspäť do pôsobiska, kde začínal ako pomocný notár. Ženatý bol s Júliou rod. Jeneiovou (Jeney) s ktorou mal dve dcéry Lenku a Evu (fond Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 2523/1938 prez.). Po Viedenskej arbitráži 2. novembra 1938 pripadol notariát v Haniske do Maďarska. Rudolf Kováčik ostal na území Maďarského štátu a dňa 6. marca 1939 zložil na úrade hlavného slúžneho v Košiciach prísahu ako pomocný notár v Seni (fond Hlavnoslúžňovský úrad v Košiciach, spis č. 1377/1939).

podpis notára

Gejza Takáč- narodený 23.5.1903 (Výkaz zamestnancov politickej a policajnej správy v krajine Slovenskej. Febuár 1938.) Agendu v Krásnej nad Hornádom prevzal od svojho predchodcu Rudolfa Kováčika dňa 30. septembra 1937. V Krásnej nad Hornádom nepôsobil dlho. Následkom Viedenskej arbitráže pripadol tento notariát so všetkými svojimi obcami do

Maďarského kráľovstva a Gejza Takáč bol telefonickým nariadením Prezídia krajinského úradu dňa 6.novembra preložený do Obvodného notárskeho úradu v Šarišských Lúkach za prideleného (t.j. pomocného) notára (fond Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 75/1938 prez.).

matrikár.

podpis notára

Okrem vedúceho notára pracovali na notárskom úrade v rôznych obdobiach ďalší zamestnanci. V roku 1894 bol pomocným notárom **Ondrej Dineš (Dienes)**. V roku 1902 už pôsobil ako vedúci notár v Torna-Szent- András (Abauj-T. vár. hiv. lap., 1902, 27 číslo, str.149). V rokoch 1903 -1906 bol pomocným notárom **Jozef Fridman (Friedman)**, ktorý pôsobil v stálej notárskej službe od 7. júna 1898 (Abauj-T. vár. hiv. lap.,1905 , str. č. 43 a tamže 1906, str. 162, tento fond, in.č. 5). V roku 1907 odišiel pôsobiť ako vedúci notár do Poľova (fond Obvodný notársky úrad v Malej Ide). Po jeho odchode bol dňa 31. mája 1907 zvolený za pomocného notára **Jozef Estel (Esztel)** (tento fond, in.č. 5). V roku 1908 nebolo miesto pomocného notára obsadené (Abauj-T. vár. hiv. lap., 1908, číslo 46, str. 432). Dňa 25. októbra 1909 bol konečne po viacerých oznamoch uverejnených v župných úradných novinách zvolený do tejto funkcie **Július Pajtáš (Pajtás)** (tento fond, in.č. 5 a Abauj-T. vár. hiv. lap., 1909, str. 64 a 365). V roku 1912 sa toto miesto v dôsledku výpovede uprázdnilo opäť a tak bol obvyklým spôsobom vyhlásený konkurz na funkciu pomocného notára v Krásnej, ktorý bol uverejnený v tlači. (Abauj-T. vár. hiv. lap., 1912,26 číslo, str. 169). V roku 1914 bol pomocným notárom **Štefan Kukol' (Kukoly)**, ktorý bol vedený v stave stálej notárskej služby od 28.decembra 1913 (Abauj-T. vár. hiv. lap., 1914, číslo 29, str. 248). V roku 1926 bol prideleným (t.j. pomocným) notárom v Krásnej **Jozef Krno a** v rokoch 1929-1930 **Ján Vajda**, ktorý bol zároveň zastupujúcim matrikárom. Vo funkcii pomocnej kancelárskej sily pôsobil **Čenek Roček** (Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 2452/1935 prez. a 2523/1938 prez.). Pred ním pôsobil vo funkcii pomocnej sily absolvent Obchodnej akadémie v Košiciach - **Štefan Hézel' (Hézsely)**(fond Obvodný notársky úrad v Kecerovských Pekl'anoch, spis č. 4/1930 prez. a spis č. 2523/1938 prez.). V rokoch 1931-do 1. septembra 1934 nebolo miesto prideleného notára obsadené a teda v matričnom obvode nebol ani zastupujúci matrikár. V tom čase pôsobil vo funkcii výpomocnej kancelárskej sily **Jozef Bogdál a** neskôr od 15. augusta 1933 do 30. apríla 1934 **Margita Oberthová**. Od 1.septembra 1934 nastúpil ako pomocný notár **Štefan Varga**. Narodený bol 2. októbra 1899 v obci Dlhá Ves, okres Rožňava. Tento diplomovaný notár ovládal jazyk maďarský, slovenský, nemecky a taliansky. V Krásnej nad Hornádom pôsobil následne bez prerušenia. V období, keď patrila notariát do Maďarského štátu, bol spočiatku obvodným referentom, neskôr od 27. 12. 1941 pôsobil opäť vo funkcii pomocného notára v Krásnej nad Hornádom (fond Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 939/1936 prez. a fond Hlavnoslužňovský úrad v Košiciach 1939-1944, doplnky spis č. 433/1942). Prísazným zapisovateľom pri uzavieraní civilných sobášov bol okresným úradom ustanovený **Anton Kolodzej (aj Kolodzey)** , správca rím.-kat. ľudovej školy v Krásnej nad Hornádom (Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 2452/1935 prez. a spis 2523/1938 prez.).

Obvodný notársky úrad v Krásnej existoval už pred rokom 1893. Vtedy to bol veľký notársky úrad, do ktorého obvodu prislúchalo sedem obcí. Kde sídlil notár v tomto období nám nie je známe. Notár Andrej Kostrapsky, ktorý pochádzal z obce Krásna, býval vo svojom rodnom dome, prípadne v dome svojho otca. Koncom 19. st. vlastnil Andrej Kostrapsky v Krásnej dom č. 89 so záhradou na parcele č. 113 (fond Pozemková kniha obce Krásna nad Hornádom, pkv. 99). Po jeho smrti si obec zvolila za nového vedúceho notára spomedzi uchádzačov Imricha Sopka, ktorý pochádzal z Popročia a nebol rodákom z Krásnej. Pretože obce boli povinné poskytovať obvodnému notárovi ubytovanie a predchádzajúci notár býval vo vlastnom dome, vyvstal nástupom nového notára problém s jeho bývaním. Dá sa predpokladať, že spočiatku bol tento vedúci notár ubytovaný v podnájme, avšak už čoskoro sa obec Krásna rozhodla túto situáciu vyriešiť. Na zasadaní župného municipiálneho výboru dňa 19. júna 1900 schválil výbor pôžičku, ktorú žiadala obec na výstavbu notárskeho bytu. V roku 1902 sa však aj obec Opátska rozhodla, že sa bude na jeho výstavbe taktiež finančne podieľať. Dňa 13. februára 1902 sa obe obce uzniesli vziať si na vybudovanie notárskeho bytu pôžičku spoločne a to v hodnote 12 500 korún. Z tohto dôvodu predložili pred župný municipiálny výbor novú žiadosť. Následne im župný výbor na svojom riadnom zasadaní dňa 2. apríla 1902 schválil pôžičku vo výške 12 000 korún od maďarskej hypotekárnej banky na päťdesiat rokov s tým, že pôžičku budú znášať obe obce a to podielom : obec Krásna (Széplak község) jednou tretinou a obec Opátska (Széplak- Apáti község) dvoma tretinami (Abauj-T. vár. hiv. lap., 16 číslo, str. 91). Zo zachovaných archívnych dokumentov však vyplýva, že obec Krásna vlastnila notársky dom v čiaske dve tretiny a obec Opátska v čiaske jedna tretina (Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 2452/1935 prez. a tento fond, in.č. 62). Pozemok na stavbu notárskeho domu získala obec Krásna kúpou ešte v roku 1900. Kúpnopredajná zmluva bola spísaná v obci Krásna 14. apríla 1900 zástupcami rím. - kat. cirkvi, ktorá tento majetok pôvodne vlastnila a zástupcom župného výboru (č.d. 5990/1900 zo dňa 27.8.1900). Notársky dom s dvorom a hospodárskymi stavbami stál v Krásnej na parcele č. 103 a mal popisné číslo 131. K nemu patrila zrejme aj záhrada na parcele č. 102 (tento fond, in.č. 62 a fond Pozemková kniha obce Krásna nad Hornádom vložka číslo 98). Zo záznamov o revízií notárskeho úradu v 30-tych rokoch 20. st. sa dozvedáme, že notársky dom v obci Krásna nad Hornádom, v ktorom bola umiestnená notárska kancelária spolu s notárskym bytom, bol poistený proti požiaru. Budova patrila obci Krásna v čiaske dve tretiny a obci Opátska jednotretinovým vlastníctvom. Úrad bol riadne označený tabuľou s malým štátnym znakom. Kancelárske zariadenie bolo vyhovujúce. V roku 1932 ešte nebol v kancelárii zavedený telefón. Úradné hodiny boli od 8.00 hod. - do 12. 00 hod. doobeda a 14.00 hod.- 18.00 hod. poobede. Vedúci notár viedol celú agendu a pomocná kancelárska sila viedla administratívny protokol, index, vybavovala archív, písala čistopisy a vykonávala ďalšie práce, ktoré jej určil vedúci notár. Prezidiálny protokol bol uzamknutý a manipuloval s ním vedúci notár. Matriky boli uzamknuté spočiatku v drevenej skrini, neskôr si pre ne úrad zaobstaral podľa predpisu ohňovzdornú skriňu. Notár navštevoval obce svojho obvodu spravidla dvakrát mesačne, podľa potreby aj viackrát. Vyhláška o úradovaní v týchto obciach bola vyvesená na notárskom úrade a na úradoch starostov obcí. Notár manipuloval len s matričnými poplatkami a tzv. priechodnými peniazmi. Dane boli vyberané v posledných mesiacoch roka starostami obce, alebo členmi obecných rád v spolupráci s vedúcim notárom (fond Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 2452/1935 prez.).

Príspevky na plat notára a pomocného notára, ktoré poskytovali obce notariátu v Krásnej (Abaszéplak körjegyzőség) v roku 1909 (Abauj-T. vár. hiv. lap., číslo 55, str. 450)

por. číslo	obec	príspevky na plat notára		príspevky na plat pomocného notára		ďalšie príspevky-paušál		výdavky spolu	
		Kor.	fil.	Kor.	fil.	Kor.	fil.	Kor.	fil.
1.	Krásna/Abaszéplak	391	96	70	—	296	87	758	83
2.	Byster/Beszter	109	66	40	—	149	19	298	85
3.	Košická Polianka/Lengyelfalva	174	64	50	—	192	39	417	03
4.	Opátska/Széplakapáti	225	78	60	—	208	76	494	54
5.	Zdoba/Izdoba	72	96	40	—	129	79	242	75

VÝVOJ A DEJINY FONDU:

Pôvodná spisová manipulácia u obecných a obvodných notárskych úradov na konci 19. st. bola len **chronologicky –numerická, bez akéhokoľvek spájania spisov alebo zatried'ovania do vecných registratúrnych skupín podľa charakteru písomností (druhu agendy)**. Spisy neboli manipulované do zvláštnych fasciklov podľa ich vnútorného členenia. Obvykle na dorzálnu stranu písomnosti napísal notár jej spisové číslo. Spisové číslo tvorilo číslo z administratívneho protokolu, kde sa zaznamenávali všetky písomnosti podľa poradia v akom došli na notársky úrad, lomené číslom roka. Následne zapísal notár na došlú písomnosť ku spisovému číslu dátum, kedy bola písomnosť zaevidovaná v administratívnom protokole (označoval ho ako "érk rímska číslica/arabská číslica čo znamená érkezés-érkezett t.j. príchod –došla a mesiac/ príslušný deň v mesiaci napr. **érk. X/12**). Kým na konci 19.st.sa stretávame iba výnimočne s tým, že na dorzálnu stranu spisu zaznamenal notár aj predchádzajúce spisové číslo vzťahujúce sa k predmetnej záležitosti, pravidelnejším sa to stáva od roku 1900. Počnúc rokom 1902 bola spisová manipulácia na notárskych úradoch vykonávaná podľa kancelárskeho poriadku pre obce, obecných a obvodných notárov, ktorý bol vydaný **nariadením ministerstva vnútra č. 126 000 /1902 BM**. V zmysle tohto kancelárskeho poriadku sa spisy ukladali **taktiež chronologicko- numericky, ale so spájaním spisov k neskoršie došlým podaniam**. Aj napriek tomu, že sa vo fonde nezachoval ani jediný spis z tohto obdobia, vedenie spisovej agendy bolo v tomto období u všetkých obecných a obvodných notárskych úradov rovnaké. Na došlé spisy už dáva notár **prezentačné razítko úradu (Széplaki körjegyzőség, Abaszéplaki körjegyzőség)** s dátumom, kedy písomnosť došla (**érkezett**), pod akým číslom bola zaevidovaná v administratívnom protokole (**szám**), s evidenciou **pripojených záznamov-príloh (melléklet)**, s údajmi o predchádzajúcom spisovom –administratívnom čísle (**előszám**) a

poslednom spisovom -administratívnom čísle (utószám). Nechýba už ani osobitná pečiatka s **lehotou uloženia resp. vyradenia písomnosti** (selejtezési határidő). Takýmto spôsobom a podľa uvedeného nariadenia o spisovej manipulácii z roku 1902, pokračovali obecné a obvodné notárske úrady vo vedení spisovej služby aj po roku 1918 za prvej Československej republiky až do roku 1938. Od roku 1895 pribudla obvodným notárom **nová agenda**, nakoľko boli splnomocnení **viest' štátne matriky**. Matričnú agendu zapisovali notári-matrikári do osobitného administratívneho protokolu.

Nakoľko sa nám nezachoval spis o tomto fonde, nepoznáme presné podrobnosti k histórii fondu. Materiál z činnosti notárskych úradov bol však vo všeobecnosti nachádzaný väčšinou na povalách miestnych MNV vo veľmi zlom a zanedbanom stave. Možno len dedukovať, že aj písomnosti tohto fondu boli nájdené pri odbornej archívnej prehliadke registratúry MNV a následne boli približne koncom 50-tych rokov 20. st. prevzaté Okresným archívom v Košiciach, tak ako to bolo v prípade iných zachovaných fondov notárskych úradov. Matričná agenda po bývalom matričnom obvode v Krásnej resp. Krásnej nad Hornádom nebola podobne ako u iných zachovaných notárskych fondov predmetom odovzdávania. Príčinou slabého zachovania písomností pochádzajúcich z administratívnej činnosti pôvodcu fondu môže byť záverečná fáza druhej svetovej vojny, kedy pri oslobodzovaní územia košického okresu došlo k ich poškodeniu alebo zničeniu. Dôvodom slabého zachovania písomností po pôvodcovi fondu však mohol byť aj nesprávny prístup pracovníkov MNV, ktorí mnohokrát nejavili absolútne žiaden záujem o staré písomnosti zachované po predchádzajúcich inštitúciách a podľa tohto sa k nim aj správali. Materiál Obvodného notárskeho úradu v Krásnej nad Hornádom sa ani po prevzatí do archívu nevyhol v **60-tych rokoch** viacnásobnému sťahovaniu v súvislosti so zabezpečením vhodnej účelovej budovy pre Okresný archív v Košiciach. V 90-tych rokoch bol uložený vo fondoch Štátneho okresného archívu Košice-vidiek na pracovisku vo Veľkej Ide-časť Gomboš a v roku **2003** opäť presťahovaný do novej budovy Štátneho archívu v Košiciach, pobočka Košice na Južnej triede 82. V roku 2012 boli prevzaté do archívu matričné knihy z rokov 1895-1906 pochádzajúce z činnosti Matričného úradu v Krásnej.

ARCHÍVNA CHARAKTERISTIKA FONDU:

Materiál tohto fondu bol na základe poznania spoločenského vývoja pôvodcu fondu a jeho registratúry usporiadaný podľa diplomaticko-chronologickej schémy, pričom pri vytváraní jej najvyšších základných skupín bolo uprednostnené diplomatické hľadisko usporadúvania písomností a v rámci neho bolo zvolené chronologické členenie zachovaných písomností. Pri aplikovaní tejto schémy a podľa charakteru zachovaných písomností bola vytvorená štruktúra tohto fondu, ktorá ho rozčlenila na **štyri základné kapitoly**, ktoré sa ďalej rozdelili na príslušné skupiny:

- I. KNIHY**
- II. SPISOVÝ MATERIÁL**
- III. ÚČTOVNÝ MATERIÁL**
- IV. OSTATNÝ MATERIÁL**

Pri usporadúvaní a následnom inventarizovaní materiálu tohto fondu už nebola vykonaná **žiadne vnútorné vyradenie písomností**.

Kapitola **I. ÚRADNÉ KNIHY** bola podľa ich druhu rozdelená na tri základné skupiny:

knihy **A/SPRÁVNE**

a **B/MATRIČNÉ**

C/EVIDENČNÉ

Knihy správne boli usporiadané do skupín podľa obcí prislúchajúcich do Obvodného notárskeho úradu v Krásnej resp. Krásnej nad Hornádom v abecednom poriadku a v rámci nich chronologicky, podľa ich ročníkov. **Jednu inventárnu jednotku tvorí jedna úradná kniha.** Úradné správne knihy sídelnej obce Krásna resp. Krásna nad Hornádom sa nezachovali. Časový rozsah tohto fondu ohraničený rokom 1938 presahujú dve knihy a to zápisnice obecného zastupiteľského zboru obce Košická Polianka a obce Zdoňa. Vedené boli súvisle v jednej knihe od konca dvadsiatych rokov 20. st. až do roku 1939.

V skupine matričných kníh boli vo fonde evidované štátne matriky, ktoré boli vedené podľa zákona od 1. októbra 1895 na Matričnom obvode v Krásnej nad Hornádom, ktorý sídlil v mieste notárskej kancelárie. Je to 5 kusov matričných kníh (matrika rodná, sobášna, úmrtná) s rozsahom zápisov od 1. októbra 1895 do 31. decembra 1906. Do štátneho archívu boli prevzaté v roku 2012. **Jednu inventárnu jednotku tvorí jeden zväzok matriky.** Uložené sú samostatne mimo písomností tohto fondu.

Zachované evidenčné knihy sú najpočetnejšie zachovanou skupinou písomností tohto fondu. Až na jedinú výnimku sa zachovali z obdobia prvej ČSR. Tento fond je jedným z mála z pomedzi fondov notárskych úradov uložených v tunajšom archíve, v ktorom sa zachovali evidenčné knihy v početnejšom množstve. Usporiadané boli chronologicky, podľa ich ročníkov, pričom **jedna evidenčná kniha tvorí jednu inventárnu jednotku.**

Kapitola **II. SPISOVÝ MATERIÁL** bola rozdelená na dve základné skupiny :

A/REGISTRATÚRNE POMÔCKY

B/SPISY

Registratúrne pomôcky boli usporiadané chronologicky podľa ročníkov, pričom **jednu inventárnu jednotku tvorí jedna kniha.** Vo fonde sa zachovali len registratúrne pomôcky administratívneho charakteru a všetky až na jedinú výnimku pochádzajú z obdobia prvej ČSR. Najstaršou zachovanou pomôckou a zároveň jedinou z obdobia monarchie je administratívny protokol z roku 1913. Registratúrne pomôcky tvoria dobre zachovanú skupinu fondu. Keďže spisy sa vo fonde zachovali len zlomkovite, poskytujú pomôcky dobrý prehľad o spisovej agende notárskeho úradu v uvedenom období. Nakoľko je väčšina registratúrnych pomôcok nadrozmerného formátu (väčší ako rozmer A3) neboli uložené do archívnych škatúl, ale do obalov z tvrdých dosák, pričom čísla obalov nadväzujú v poradí na čísla škatúl.

Skupina spisov sa zachovala torzovito, pričom sa zachovali len zlomky spisov administratívneho charakteru. Pri usporadúvaní fondu sme sa rozhodli nenarušiť pôvodnú

chronologicko-numericú štruktúru ukladania spisov a ponechať ich usporiadanie v pôvodnej, vecne nečlenenej spisovej manipulácii, ktorá pretrvala v registratúre pôvodcu fondu vlastne od začiatkov jeho vývoja prakticky až po definitívny zánik notárskych úradov v roku 1945. **Jednu inventárnu jednotku pri spisoch tohto fondu teda tvorí skupina spisov za jeden kalendárny rok = jeden ročník spisov.**

Kapitola *III. ÚČTOVNÝ MATERIÁL*

Účtovné písomnosti či už také, ktoré tvorili podklad k vyberaniu štátnych priamych alebo nepriamych daní, ako aj účtovné písomnosti týkajúce sa vlastného finančného hospodárenia obcí, sa aj napriek ich veľkej produkcii v notárskych úradoch, v tomto fonde zachovali len vo veľmi malom počte. Účtovné písomnosti pochádzajúce z obdobia monarchie sú najstaršími písomnosťami tohto fondu. **Boli usporiadané chronologicky, podľa rokov, pričom inventárnu jednotku tvorí jeden ročník týchto písomností.**

Kapitola *IV. OSTATNÝ MATERIÁL*

Do tejto kapitoly sa v prípade archívnych fondov notárskych úradov zaraďujú zväčša tie archívne dokumenty, ktoré svojim charakterom nezodpovedali zaradeniu do žiadnej z iných uvedených kapitol, ako sú napríklad písomnosti týkajúce sa prevažne pozemkových záležitostí obcí patriacich do notárskeho úradu, mapy a plány. Aj v prípade tohto fondu tu boli zaradené dve nájdené pozemkové knihy. Sú to pozemková kniha obce Košická Polianka a pozemková kniha obce Opátska. Tvoria ich pozemnoknižné vložky, v ktorých sú zápisy len z obdobia prvej ČSR. Medzi ostatný materiál bol začlenený aj nájdený súbor písomností týkajúci sa elektrifikácie obce Opátska, prenájmu obecného poľovného práva obcí a písomností matričného charakteru. Do tejto kapitoly boli zaradené pre svoju výpovednú hodnotu aj potvrdenky o vyplatení peňazí z obecnej pokladnice obce Opátska z roku 1911, nakoľko sa z tohto obdobia zachovalo vo fonde veľmi málo materiálu. **Jednu inventárnu jednotku teda tvorí súbor písomností rovnakého vecného charakteru zoradených podľa ročníkov.**

ROZBOR OBSAHU FONDU

Zo zachovaných písomností tohto fondu, nám najlepšie a najpestrejšie informácie o fungovaní obecnej správy, ale aj notárskeho úradu v Krásnej resp. Krásnej nad Hornádom ako takého, ponúkajú zachované úradné správne knihy fondu a registratúrne pomôcky. Z nich je možné získať poznatky predovšetkým k vývoju obecného školstva, o majetkových pomeroch obcí a ich majetkovom vlastníctve, o stavbách a budovách, o obecných zamestnancoch, ďalej informácie o ľudovej knižnici, telefonizácii, obecných cestných sieťach, o obecnom hospodárení obcí patriacich do notárskeho úradu a informácie o zlúčení obcí. Významný zdroj informácií o obyvateľoch obcí notárskeho obvodu a obecných funkcionároch poskytujú dobre zachované evidenčné knihy. Naopak, v spisovom materiály fondu úplne absentuje množstvo druhov písomností typických pre agendu notárskych úradov ako sú: nariadenia, pokyny, výzvy, rozhodnutia, výkazy, rôzne oznamy, ponuky, cenníky, žiadosti, inventáre pozostalostí či intabulácie. Keďže spisy sa vo fonde zachovali len zlomkovite, poskytujú nám dobrý prehľad o spisovej agende notárskeho úradu za prvej ČSR aspoň dobre zachované registratúrne pomôcky. Zachované účtovné písomnosti patria k najstarším písomnostiam fondu. Okrem iného dokladujú fakt, že v období rokov 1893-1894 patrila Košická Nová Ves do Obvodného notárskeho úradu

v Opátskej (Széplak-Apáti). Informácie o elektrifikácii obce Opátska a pozemnoknižnom stave niektorých obcí notárskeho úradu, poskytujú písomnosti zaradené v kapitole „ostatný materiál“. Do tejto kapitoly boli zaradené aj zachované pokladničné potvrdenky z obce Opátska z roku 1911, z ktorých sa môžeme dozvedieť informácie o obecných zamestnancoch, richtárovi a notárskej kancelárii. Medzi ostatný materiál bol zaradený aj zoznam majiteľov domov obce Zdoňa a materiál týkajúci sa matričných písomností

V inventári pri jednotlivých zápisoch spisov, kde sa uvádza len skrátená štylizácia „obce notárskeho úradu“, máme na mysli obce, ktoré v danom období patrili do Obvodného notárskeho úradu v Krásnej resp. Krásnej nad Hornádom. Ďalej pri skrátenej štylizácii župy v zápisoch, máme na mysli len župu Abovsko-turnianskú alebo župu Košickú –XX.

Jazyk písomností tohto fondu je z obdobia Rakúsko-uhorskej monarchie **maďarský**. V zachovanom archívnom materiáli z obdobia po vzniku prvej ČSR je jazyk slovenský. Obce tohto notariátu si za prvej ČSR zvolili za rokovací jazyk na jednaniach obecného zastupiteľstva jednoznačne jazyk slovenský (Okresný úrad v Košiciach 1923-1939, spis č. 2452/1935 prez.).

Keďže obsahová skladba zachovaných archívnych dokumentov tohto fondu je pomerne časovo vzdialená od súčasnosti, a teda aj od možnosti ich praktického využitia, môžu písomnosti tohto fondu poslúžiť v prevažnej miere predovšetkým k **účelom vedeckého bádania k štúdiu obecných dejín**. V zachovaných písomnostiach tohto fondu je možné nájsť dôležité údaje o kultúrnom, hospodárskom a spoločenskom vývoji obcí patriacich do Obvodného notárskeho úradu v Krásnej nad Hornádom, ako aj poznatky k vývoju samotnému notárskeho úradu.

PROTOKOLÁRNY ZÁZNAM O VYPRACOVANÍ INVENTÁRA

K spracovaniu fondu bolo prístupné v Štátnom archíve v Košiciach, pobočka Košice v roku 2013. V priebehu tohto obdobia bol materiál fondu „Obvodný notársky úrad v Krásnej nad Hornádom 1894-1938 (1945)“ usporiadaný a následne zinventarizovaný pracovníčkou archívu Dianou Kunderovou. Fond s rozsahom 2 bm je uložený v 10 škatuliach a 19 obaloch a tvorí ho 112 inventárnych jednotiek.

Štruktúra fondu

Obvodný notársky úrad v Krásnej nad Hornádom 1894-1938 (1945)

I. Úradné knihy

A/Správne

obec Byster

obec Košická Polianka

obec Opátska

obec Zdoba

B/Matričné

C/Evidenčné

II. Spisový materiál

A/Registratúrne pomôcky

a/administratívne

B/Spisy

a/administratívne

III. Účtovný materiál

IV. Ostatný materiál

Inv. č. Časový rozsah

Sign. Č. spisů Č. škat.

I. Úradné knihy

A/Správne

obec Byster

1	1903–1928 Zápisnice obecného zastupiteľského zboru maďarský, slovenský	škat.č. 1
2	1928–1939 Zápisnice obecného zastupiteľského zboru slovenský, maďarský	

obec Košická Polianka

3	1903–1927 Zápisnice obecného zastupiteľského zboru maďarský, slovenský	škat.č. 2
4	1927–1938 Zápisnice obecného zastupiteľského zboru	

slovenský

obec Opátska

- 5   1903–1924   škat.č. 2
Zápisnice obecného zastupiteľského zboru
maďarský, slovenský

obec Zdoňa

- 6   1903–1929   škat.č. 3
Zápisnice obecného zastupiteľského zboru
maďarský, slovenský
- 7   1929–1939   škat.č. 3
Zápisnice obecného zastupiteľského zboru
slovenský, maďarský

B/Matričné

- 8   1.10.1895–30.1.1901
Matričný úrad v Krásnej nad Hornádom-rodná matrika, zväzok I.
maďarský

- 9 1.2.1901–6.5.1906
Matričný úrad v Krásnej nad Hornádom-rodná matrika, zväzok II.
maďarský
- 10 1.10.1895–31.12.1906
Matričný úrad v Krásnej nad Hornádom-sobášna matrika
maďarský
- 11 1.10.1895–30.4.1903
Matričný úrad v Krásnej nad Hornádom-úmrtná matrika, zväzok I.
maďarský
- 12 1.5.1903–31.12.–1906
Matričný úrad v Krásnej nad Hornádom-úmrtná matrika, zväzok I.
maďarský

C/Evidenčné

- 13 1913–1916
Evidencia zaznačených úmrtí
(jegyzék az elhalasztott bejegyzésekről)
maďarský
škat.č. 4
- 14 1923
Evidencia bezmajetných chudobných
slovenský
škat.č. 4

15	1925–1927 Evidencia o obhliadke mŕtvol slovenský	škat.č. 4
16	1927 Evidencia pokút vymáhaných pre okresný úrad a policajné riaditeľstvo v Košiciach slovenský	škat.č. 4
17	1926–1928 Evidencia vydaných zbrojných legitimácií slovenský	škat.č. 4
18	1926–1928 Evidencia lehôt slovenský	škat.č. 4
19	1926–1927 Evidencia o vybubnovaných oznamov (bubnovací zápisník) slovenský	škat.č. 4
20	1929 Evidencia o vybubnovaných oznamoch (bubnovací zápisník) slovenský	škat.č. 4
21	1931 Evidencia obecných funkcionárov a členov obecných zastupiteľstiev a komisií slovenský	škat.č. 4

22	1926–1932 Evidencia parných strojov (mláťačiek a traktorov) slovenský	škat.č. 4
23	1928–1932 Evidencia o obhliadke mŕtvol slovenský	škat.č. 4
24	1925–1933 Evidencia najdúchov slovenský	škat.č. 4
25	1925–1933 Evidencia rybárov slovenský	škat.č. 4
26	1925–1933 Evidencia obecných poľných strážnikov slovenský	škat.č. 4
27	1925–1933 Evidencia pôrodných babíc slovenský	škat.č. 4
28	1925–1933 Evidencia o uzavretých zmluvách s učňami slovenský	škat.č. 4
29	1926–1933 Evidencia osôb pozbavených volebného práva	škat.č. 4

- slovenský
- 30 1926–1933 škat.č. 4
Evidencia choromyseľných
slovenský
- 31 1926–1933 škat.č. 4
Evidencia vyst'ahovalcov
slovenský
- 32 1926–1933 škat.č. 4
Evidencia žobrákov
slovenský
- 33 1926–1933 škat.č. 4
Evidencia mäsoprehliadačov
slovenský
- 34 1926–1933 škat.č. 4
Evidencia o prehliadačoch mŕtvol
slovenský
- 35 1926–1933 škat.č. 4
Evidencia cigánov
slovenský
- 36 1926–1933 škat.č. 4
Evidencia spolkov
slovenský

37	1926–1933 Evidencia o osobách s novonadobudnutým čs. štátnym občianstvom slovenský	škat.č. 4
38	1926–1933 Evidencia výrokov vydaných Okresným úradom vo veciach dávky za verejné úkony slovenský	škat.č. 4
39	1926–1933 Evidencia epileptikov slovenský	škat.č. 4
40	1927–1933 Evidencia prisťahovalcov s čl. štátnym občianstvom slovenský	škat.č. 4
41	1931–1933 Evidencia mrzákov slovenský	škat.č. 4
42	1932–1933 Evidencia nákazlivých chorôb slovenský	škat.č. 4
43	1932–1933 Evidencia usadených cudzincov slovenský	škat.č. 4
44	1932–1933 Evidencia cudzincov narodených v obvode notariátu	škat.č. 4

- slovenský
- 45 1932–1933
Evidencia choromyseľných, ktorí sú daní do opatery rodín
slovenský
- 46 1932–1933
Evidencia slepých
slovenský škat.č. 4
- 47 1926–1934
Evidencia vojenských zbehov
slovenský škat.č. 4
- 48 1926–1934
Evidencia hluchonemých
slovenský škat.č. 4
- 49 1927–1934
Evidencia vydaných svedectiev o chudobe a bezmajetnosti
slovenský škat.č. 4
- 50 1935
Evidencia vkladných knižiek obcí
slovenský škat.č. 4
- 51 1926–1936
Evidencia detí, ktoré dal detský domov do opatery rodinám
slovenský škat.č. 4

52	1925–1937 Evidencia požiarov slovenský	škat.č. 4
53	1926–1937 Evidencia osôb, ktoré stratili čs. štátne občianstvo slovenský	škat.č. 4
54	1927–1937 Evidencia opustených detí mladších ako 7 rokov slovenský	škat.č. 4
55	1933–1937 Evidencia vydaných zbrojných legitimácií slovenský	škat.č. 4
56	1926–1938 Evidencia osôb, ktorým už neplatia vyživovacie príspevky slovenský	škat.č. 4
57	1932–1938 Evidencia pokút slovenský	škat.č. 5
58	1935–1938 Evidencia stavebných povolení slovenský	škat.č. 5
59	1936–1940 Evidencia matričných výťahov cudzích štátnych občanov slovenský	škat.č. 5

- 60 1932–1933 škat.č. 5
obec Krásna nad Hornádom
Evidencia o fondoch a vkladoch cenných papierov obce Krásna nad
Hornádom
slovenský
- 61 1925–1933 škat.č. 5
Evidencia obecných dlhov obce Krásna nad Hornádom
slovenský
- 62 1933 škat.č. 5
Evidencia chudobných v obci Krásna nad Hornádom
slovenský
- 63 1923–1938 škat.č. 5
Evidencia-sirotský kataster obce Krásna nad Hornádom
slovenský
- 64 1932–1933 škat.č. 5
obec Byster
Evidencia o fondoch a vkladoch cenných papierov obce Byster
slovenský
- 65 1933 škat.č. 5
Evidencia chudobných v obci Byster
slovenský
- 66 1923–1937 škat.č. 5
Evidencia-sirotský kataster obce Byster

- slovenský
- 67 1932–1933 škat.č. 5
obec Košická Polianka
Evidencia o fondoch a vkladoch cenných papierov obce Košická Polianka
slovenský
- 68 1933 škat.č. 5
Evidencia chudobných v obci Košická Polianka
slovenský
- 69 1923–1938 škat.č. 5
Evidencia-sirotský kataster obce Košická Polianka
slovenský
- 70 1925–1933 škat.č. 5
obec Opátska
Evidencia obecných dlhov obce Opátska
slovenský
- 71 1932–1933 škat.č. 5
Evidencia o fondoch a vkladoch cenných papierov obce Opátska
slovenský
- 72 1933 škat.č. 5
Evidencia chudobných v obci Opátska
slovenský
- 73 1923–1938 škat.č. 5

Evidencia-sirotský kataster obce Opátska
slovenský

74	1925–1933 obec Zdobca Evidencia požiarov obce Zdobca slovenský	škat.č. 5
75	1932–1933 Evidencia o fondoch a vkladoch cenných papierov obce Zdobca slovenský	škat.č. 5
76	1933 Evidencia chudobných v obci Zdobca slovenský	škat.č. 5
77	1923–1937 Evidencia-sirotský kataster obce Zdobca slovenský	škat.č. 5

II.Spisový materiál

A/Registratúrne pomôcky

a/administratívne

78	1913 Administratívny protokol maďarský	1-1411 obal č. 6

79	1923 Administratívny protokol slovenský	1-1994 obal č. 7
80	1924 Administratívny protokol slovenský	1-1774 obal č. 8
81	1925 Administratívny protokol slovenský	1-2029 obal č. 9
82	1927 Administratívny protokol slovenský	1-2271 obal č. 10
83	1928 Administratívny protokol slovenský	1-2498 obal č. 11
84	1934 Administratívny protokol slovenský	1-3000 obal č. 12
85	1934,1936,1937 Administratívny protokol slovenský	3001- obal č. 13 3197/rok 1934,3201- 3555/rok 1936 ,3201- 3422/r

86	1929–1934 Matričný protokol slovenský	obal č. 14
87	1921 Administratívny index slovenský	obal č. 15
88	1923 Administratívny index slovenský	obal č. 16
89	1929 Administratívny index slovenský	obal č. 17
90	1930 Administratívny index slovenský	obal č. 18
91	1933 Administratívny index slovenský	obal č. 19

B/Spisy

a/administratívne

- 92 1910 bez čísla škat.č. 20
Obec Krásna nad Hornádom, Ján Kukľa - nájomná zmluva na prenájom obecných pozemkov (bez čísla)
maďarský
- 93 1911 49,bez čísla škat.č. 20
Manipulácia peňazí poberaných za matričné výpisy (matričné poplatky)(49 ak),cestovný denník richtára obce Opátska (bez čísla)
maďarský
- 94 1912 bez čísla škat.č. 20
Výkaz príspevkov obcí NÚ na plat obvodného notára a pomocného notára za rok 1911(bez čísla)
maďarský
- 95 1917 638-1173 škat.č. 20
Oslobodenie stavebných majstrov z vojenskej služby -výzva na doplnenie výkazu o všetky osoby ktoré sú nespôsobilé vojenskej služby a rôznych stavebných majstrov narodených v roku 1867 (638),prídelenie finančnej výpomoci na zaobstaranie ošatenia pre rodinných príslušníkov notárov, pomocných notárov a obecných zamestnancov(640),zabezpečenie jatočného dobytku pre potreby vojska(641),úprava platu (zvýšenie) pôrodným babiciam v obciach a s tým súvisiaca úprava organizačných štatútov obcí (675),výzva na návrh nových poručníkov namiesto poručníkov, ktorí sa nachádzajú na neznámom mieste (679),Ján a Andrej Hertneki- doručenie trestného rozkazu (pokuta)(1173)
maďarský
- 96 1924 bez čísla škat.č. 20
Potvrdenky obyvateľov obce Zdoňa o prevzatí peňazí za rôzne

- 95 1917 638-1173 škat.č. 20
 Oslobodenie stavebných majstrov z vojenskej služby -výzva na doplnenie výkazu o všetky osoby ktoré sú nespôsobilé vojenskej služby a rôznych stavebných majstrov narodených v roku 1867 (638),prídela finančnej výpomoci na zaobstaranie ošatenia pre rodinných príslušníkov notárov, pomocných notárov a obecných zamestnancov(640) ,zabezpečenie jatočného dobytku pre potreby vojska(641),úprava platu (zvýšenie) pôrodným babiciam v obciach a s tým súvisiaca úprava organizačných štatútov obcí (675),výzva na návrh nových poručníkov namiesto poručníkov, ktorí sa nachádzajú na neznámom mieste (679),Ján a Andrej Hertneki- doručenie trestného rozkazu (pokuta)(1173)
 maďarský
- 96 1924 bez čísla škat.č. 20
 Potvrdenky obyvateľov obce Zdoba o prevzatí peňazí za rôzne úkony pri zostavovaní pozemnoknižných vložiek obce Zdoba (bez čísla),učiteľ v obci Krásna nad Hornádom- potvrdenka o prevzatí peňazí za zhotovenie súpisu školopovinných detí v obci Opátska (bez čísla)
- 97 1929 bez čísla škat.č. 20
 Výkaz o stálom zastupovaní štátnych matrikárov v košickom okrese v prípade potreby(bez čísla)
 slovenský
- 98 1931 2409, bez čísla škat.č. 20
 Výkaz o vypátraných priestoroch vhodných pre ubytovanie vojska v obciach NÚ (2409),správa o osvetovej činnosti v obci Opátska a Krásna nad Hornádom(bez čísla)
 slovenský
- 99 1933 bez čísla škat.č. 20
 Výkaz poľovných revírov a nájomcoch poľovného práva v obciach NÚ(bez čísla)

Michal Seman, Krásna n/H-užívacie povolenie(2369),Ján Rybár,obyvateľ v Krásnej n/H, americký štátny občan-žiadosť o udelenie čs. štátneho občianstva (2378),Verona Orosová rod. Škraková, Ján Márton-č.d. 7085/1926, č.d.8221/1928-obecná dávka z prírastku hodnoty nemovitosti(2470),Mária Beliová rod. Rabatinová , Peter Busek a manž. Anna rod. Beliová -kúpnopredajná zmluva (bez čísla)

III.Účtovný materiál

101	1894	škat.č. 20
	-Rozpočet obce Byster na rok 1894 (költségvetési előirányzata) -Rozpočet obce Košická Nová Ves na rok 1894 -Pokladničný denník obce Byster (pénztári napló) -Pokladničný denník obce Košická Nová Ves -Vyrubujúca daňová listina -obec Byster (kivetési lajstrom) -Vyrubujúca daňová listina -obec Košická Nová Ves -Hlavná daňová kniha vyrúbenej dane-obec Byster (kivetési főkönyv) -Hlavná daňová kniha vyrúbenej dane-obec Košická Nová Ves -Denník na vyberanie dane obce Byster(beszédési lajstrom) -Denník na vyberanie dane obce Košická Nová Ves -Hlavná účtovná kniha obce Byster(számadási főkönyv) -Hlavná účtovná kniha obce Košická Nová Ves	
	maďarský	
102	1899	obal č. 21
	Hlavná daňová kniha obce Košická Polianka (bez názvu)	
	maďarský	
103	1900	obal č. 22
	Hlavná daňová kniha obce Košická Polianka (bez názvu)	
	maďarský	

104	1913		škát.č. 20
	-Súpisná a vyrubujúca listina a hlavná kniha príspevkov do Štátnej pomocnej pokladnice pre hospodárskych robotníkov a sluhov obce Krásna nad Hornádom (Az országos gazdasági munkás- és cseléd segélypénztárt illető hozzájárulási díjak összeirási és kivetési lasjtroma és főkönyve)(2 kusy) -Súpisná a vyrubujúca listina a hlavná kniha príspevkov do Štátnej pomocnej pokladnice pre hospodárskych robotníkov a sluhov obce Byster (2 kusy) -Súpisná a vyrubujúca listina a hlavná kniha príspevkov do Štátnej pomocnej pokladnice pre hospodárskych robotníkov a sluhov obce Košická Polianka (2 kusy) maďarský		
105	1930–1934,1945		škát.č. 20
	Pokladničný denník obce Košická Polianka slovenský		
106	1936		škát.č. 20
	Hlavná kniha obecnej dávky od psov obce Opátska slovenský		
107	1937		škát.č 20
	Pokladničný denník elektrizačného fondu obce Opátska slovenský		

IV.Ostatný materiál

- 108
Pozemkové knihy obcí :
Pozemková kniha obce Košická Polianka pkv. č. 1-250 (chýbajú č. 36,88,93,95,119,186,197,222)
pkv.č. 251-458 (chýbajú čísla 413,443-454)
slovenský
škat.č. 21
- 109
Pozemková kniha obce Opátska s indexom pkv. č.1-247(chýbajú čísla 46,51,58,62,65,94,235,246)
slovenský
škat.č. 22
- 110 1931
Elektrizácia obce Opátska
slovenský
škat.č. 23
- 111 1927-1938
Prenájom obecného poľovného práva :
-obce Krásna nad Hornádom (1927)
-obce Opátska (1938)
slovenský
škat.č. 23
- 112 1911-1938
Rôzne:
-Potvrdenky o vyplatení peňazí z obecnej pokladnice obce Opátska za rôzne úkony pre obyvateľov a činiteľov obce (1911)
-Zoznam majiteľov domov obce Zdoňa (1934)
-Index osobných listov obyvateľov obce Košická Polianka
-Denník revízií záznamov Matričného úradu v Krásnej nad Hornádom (1937)
-Rodné a sobášne listy obyvateľov obcí NÚ (1932-1938)
škat.č. 23

slovenský

Register osôb

B

Beliová Anna (Beli) - 112

Busek Peter (Buszek) - 112

C

Cehlárová Helena - 112

G

Goldberg Maximilián - 112

H

Herneki Andrej - 95

Hertneki Ján - 95

K

Kukľa Ján - 92

L

Löwiová Serena (Löwy) - 112

M

Matyáš Štefan - 112

O

Orosová Verona rod. Škraková (Oroszová) - 100

R

Rybár Ján - 100

S

Seman Michal - 100

Semanko Ladislav - 112

Slezák Štefan - 112

V

Vincent Augustín - 112

Register miest

K

Košická Nová Ves - 101

Register vecný

A

---

administratívny index - 87, 88, 90, 91

administratívny protokol - 78 - 85

C

---

cigáni-evidencia - 35

cudzinci-evidencia - 43, 44

č.d. Okresného súdu v Košiciach - 100

čs. štátne občianstvo - 100

čs. štátne občianstvo-evidencia - 37, 53

D

---

deti opustené-evidencia - 54

domy-zoznam majiteľov obce Zdoba - 112

E

---

elektrizácia-obec Opátska - 110

epileptici-evidencia - 39

evidencia matričných výťahov pre cudzincov - 59

evidencia cigánov - 35

evidencia cudzincov - 43

evidencia detí z detských domovov v opatere - 51

evidencia epileptikov - 39

evidencia hluchonemých - 48

evidencia choromyseľných - 30, 45

evidencia chudobných - 14, 62, 65, 68, 72, 76

evidencia lehôt - 18

evidencia mäsoprehliadačov - 33

evidencia mrzákov - 41

evidencia najdúchov - 24

evidencia nákazlivých chorôb - 42

evidencia narodených cudzincov - 44

evidencia o fodnoch a vkladoch - 60

evidencia o fondoch a vkladoch - 67, 71, 75
evidencia o fondoch a vkladov - 64
evidencia o prehliadačoch mŕtvol - 34
evidencia obecných dlhov - 61, 70
evidencia obecných funkcionárov a úradníkov - 21
evidencia obhliadky mŕtvol - 15, 23
evidencia opustených detí - 54
evidencia osôb bez volebného práva - 29
evidencia osôb s čs. občianstvom - 37
evidencia osôb, ktoré stratili čs. občianstvo - 53
evidencia parných strojov - 22
evidencia pokút - 16, 57
evidencia poľných strážnikov - 26
evidencia požiarov - 52, 74
evidencia pôrodných babíc - 27
evidencia rpisťahovalcov s čs. štátnym občianstvom - 40
evidencia rybárov - 25
evidencia slepých - 46
evidencia spolkov - 36
evidencia stavebných povolení - 58
evidencia svedectiev o chudobe - 49
evidencia úmrtí - 13
evidencia vkladných knižiek obcí - 50
evidencia vojenských zbehov - 47
evidencia vybubnovaných oznamov - 19, 20
evidencia výrokov Okresného úradu - 38
evidencia vyst'ahovalcov - 31
evidencia zbrojných legitimácií - 17, 55
evidencia zmlúv s učňami - 28
evidencia žobrâkov - 32
evidencia-sirotský kataster - 63, 66, 69, 73, 77

H

---

hluchonemí-evidencia - 48

CH

---

choroby nálezlivé-evidencia - 42

choromyseľní-evidencia - 30, 45

chudobní-evidencia - 14, 62, 65, 68, 72, 76

I

---

index osobných listov-obec Košická Polianka - 112

L

---

legitimácie zbrojné-evidencia - 17, 55

listy rodné - 112

listy sobášne - 112

M

---

mäsoprehliadači.evidencia - 33

matričné poplatky - 93

matričné ýťahy-evidencia - 59

matričný protokol - 86

matričný úrad-denník revíznych záznamov - 112

matrika rodná - 8, 9

matrika sobášna - 10

matrika úmrtná - 11, 12

matrikári štátni-výkaz o stálom zastupovaní - 97

mrzáci-evidencia - 41

N

---

najdúsi-evidencia - 24

notár obvodný-finančná výpomoc na ošatenie - 95

notár obvodný-výkaz príspevkov obcí na plat - 94

notár pomocný-finančná výpomoc na ošatenie - 95

notár pomocný-výkaz príspevkov obcí na plat - 94

O

---

občianstvo čs. štátne - 100

obec Byster-daňová kniha - 101

obec Byster-evidencia chudobných - 65

obec Byster-evidencia o fondoch a vkladoch - 64

obec Byster-obecný rozpočet - 101
obec Byster-pokladničný denník - 101
obec Byster-sirotský kataster - 66
obec Byster-účtovná kniha obce - 101
obec Košická Nová Ves-daňová kniha - 101
obec Košická Nová Ves-obecný rozpočet - 101
obec Košická Nová Ves-pokladničný denník - 101
obec Košická Nová Ves-účtovná kniha obce - 101
obec Košická Polianka-daňová kniha - 102, 103
obec Košická Polianka-evidencia chudobných - 68
obec Košická Polianka-evidencia o fondoch a vkladoch - 67
obec Košická Polianka-index osobných listov - 112
Obec Košická Polianka-pokladničný denník - 105
obec Košická Polianka-pozemková kniha obce - 108
obec Košická Polianka-sirotský kataster - 69
obec Krásna nad Hornádom-evidencia chudobných - 62
obec Krásna nad Hornádom-evidencia o fondoch a vkladoch - 60
obec Krásna nad Hornádom-evidencia obecných dlhov - 61
obec Krásna nad Hornádom-nájom poľovného práva - 111
obec Krásna nad Hornádom-nájomná zmluva na pozemky - 92
obec Krásna nad Hornádom-sirotský kataster - 63
obec Krásna nad Hornádom-správa o osvetovej činnosti - 98
obec Krásna nad Hornádom-učiteľ - 96
obec Opátska- potvrdenky za rôzne úkony - 112
obec Opátska-cestovný denník richtára - 93
obec Opátska-dávka od psov - 106
obec Opátska-elektrizácia - 110
obec Opátska-elektrizačný fond - 107
obec Opátska-evidencia obecných dlhov - 70
obec Opátska-nájom poľovného práva - 111
obec Opátska-pozemková kniha obce - 109
obec Opátska-práva o osvetovej činnosti - 98
obec Opátska-sirotský kataster - 73
obec Zdoňa-evidencia chudobných - 76

obec Zdoeba-evidencia o fondoch a vkladoch - 75
obec Zdoeba-evidencia požiarov - 74
obec Zdoeba-potvrdenky za úkony pri pozemnoknižnom konaní - 96
obec Zdoeba-sirotský kataster - 77
obec Zdoeba-zoznam majiteľov domov - 112
obecná dávka od psov - 106
obecné dlhy-evidencia - 61, 70
obecné fondy a vklady-evidencia - 60, 64, 67, 71, 75
obecné vkladné knižky-evidencia - 50
obecní funkcionári-evidencia - 21
obecní poľní strážnici-evidencia - 25
obecní úradníci-evidencia - 21
obecný rozpočet - 101
obvodný notár- výkaz príspevkov obcí na plat - 94
obvodný notár-finančná výpomoc na ošatenie - 95
osvetová činnosť-správa obce Kársna nad Hornádom - 98
osvetová činnosť-správa obec Opátska - 98
oznamy vybubňované-evidencia - 19, 20

P

---

parné stroje-evidencia - 22
pokuty-evidencia - 16, 57
poľovné právo-nájom - 111
poľovné právo-výkaz nájomcov - 99
poľovné revíri-výkaz nájomcov - 99
pomocný notár-finančná výpomoc na ošatenie - 95
pomocný notár-výkaz príspevkov obcí na plat - 94
povolenia stavebné-evidencia - 58
povolenie užívacie - 100
pozemková kniha obce Košická Polianka - 108
pozemková kniha obce Opátska - 109
požiare-evidencia - 52, 74
pôrodné babice-evidencia - 27
pôrodné babice-úprava platu - 95

prehliadači mŕtvol-evidencia - 34

prist'ahovalci-evidencia - 40

R

---

richtár obce Opátska-cestovný denník - 93

rybári-evidencia - 25

S

---

slepci-evidencia - 46

spolky-evidencia - 36

stroje parné-evidencia - 22

svedectvá o chudobe-evidencia - 49

štátna pokladnica pre hospodárskych robotníkov a sluhov-príspevky - 104

U

---

učni-evidencia zmlúv - 28

úmrtia-evidencia - 13

V

---

vojenská služba- oslobodenie stavebných majstrov - 95

vojenský zbehovia-evidencia - 47

vojsko-výkaz o priestoroch na ubytovanie - 98

vojsko-zabezpečenie jatočného dobytku - 95

volebné práva-evidencia - 29

výkaz o priestoch na ubytovanie vojska - 98

výkaz o zastupovaní štátnych matrikárov - 97

výkaz poľovných revírov a nájomcov poľovného práva - 99

výkaz príspevkov obcí na plat obvodného notára - 94

vyst'ahovalci-evidencia - 31

Z

---

zápisnice obecného zastupiteľského zboru - 1 - 7

zmluva nájomná - 92

zoznam majiteľov domov obce Zdoba - 112

žobráci-evidencia - 32

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

-a pod.	a podobne
-Abauj-T. vár.hiv. lap.	Abauj-Tornavármegye hivatalos lapja
-atď.	a tak ďalej
-B.közlöny	Belügy közlöny
-cca.	cirka
-č.d.	číslo denníka okresného súdu
-čs.	československý
-Čsl. republika	Československá republika
-ev.a.v.	evanjelický augsburského vyznania
-gr.-kat.	grécko-katolícky
-hod.	hodina
-in.č.	inventárne číslo
-mal.	maloletý
-ml.	mladší
-MNV	miestny národný výbor
-neb.	nebohý
-NÚ	notársky úrad
-obv.notár	obvodný notár
-OÚ	okresný úrad
-poľnoh.	poľnohospodársky
-prez.	prezidiálny
-rím.-kat.	rímsko-katolícky
-rod.	rodená

-Rt.	Rendeletek tára
-st.	storočie
-šk.č.	škatuľa číslo
-št.	štátny
-tzv.	takzvaný
-z.č.	zákonný článok
-Z.z.	zbierka zákonov
-Z.z. a nar.	zbierka zákonov a nariadení

-OBSAH-

-Úvod.....	1-22
<i>Prehľad všeobecného vývoja obecných a obvodných notárskych úradov na území Slovenska v rokoch 1938-1945.....</i>	<i>1</i>
<i>Prehľad vývoja pôvodcu fondu .....</i>	<i>6</i>
<i>Vývoj a dejiny fondu.....</i>	<i>18</i>
<i>Archívna charakteristika fondu.....</i>	<i>19</i>
<i>Rozbor obsahu fondu.....</i>	<i>21</i>
<i>Protokolárny záznam o vypracovaní inventára.....</i>	<i>22</i>
-I.Úradné knihy.....	23-34
<i>A/Správne.....</i>	<i>23</i>
<i>B/Matričné.....</i>	<i>24</i>
<i>C/Evidenčné.....</i>	<i>25</i>
-II.Spisový materiál.....	34-39
<i>A/Registratúrne pomôcky.....</i>	<i>34</i>
<i>B/Spisy.....</i>	<i>37</i>
-Účtovný materiál.....	39-40
-IV.Ostatný materiál.....	41-42
-Registre.....	43-50
<i>register osôb.....</i>	<i>43</i>
<i>register miest.....</i>	<i>44</i>
<i>register vecný.....</i>	<i>45</i>
-Zoznam použitých skratiek.....	51-52
Obsah.....	53
Tiráž	

TIRÁŽ

Počet inventárnych jednotiek: 112

Počet škatúl: 10 škatúl a 19 obalov

Miesto uloženia: Štátny archív v Košiciach, pobočka Košice, Južná trieda 82

Usporiadanie vykonala: Mgr. Kunderová Diana

Inventarizáciu vykonala: Mgr. Kunderová Diana

Počet strán: 54

Počet exemplárov: 4

Inventár schválil : PhDr. Margita Krajňáková